

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 " — "
 Negyedévre 3 " — "
 Egy órára 1 " — "
 Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetést díj:
 Hat hasábos papírt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
 hirdetések alkú szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min-
 den külön beiktatásért 30 kr.

Hazafiatlan oláh főpapok.

Jul. 24.

Van-e Széll Kálmánnak programja a nemzetiségi kérdést illetőleg, nem tudjuk.

Annyit látunk, hogy a mi kedves testvéreink sohasem okvetetlenkedtek annyira, mint épen mostanában, a Széll-regime óta.

A szász szemtelenkedések nap-nap után ismétlődnek.

A tót pánszlávok mesterkedése kezd komolyabbá lenni, mióta egy magyar parlamenti pártban, a néppártban találtak szövetségesre.

Legutóbb sokat irtak a lapok a muraközi fiatal horvát papok izgatásairól is.

Egyszóval az izgatók nyugodtan munkálkodnak. Legalább mi nem látjuk a magyar állam-eszme hivatásos öreit sehol.

De főképen nem látjuk az oláh agitátorok üzelmével szemben. Maguk a magyar kormány által zsiros állásba jutott főpapok közül is nem egy van az oláh nép bujtogató, a magyar állam-eszme ellenségei közt.

S mit csinál a kormány? Eltűri például, hogy a magyar-csékei kerületben a kerület szabadelvű pártja hivatalos jelölt gyanánt támogasson egy

tizenhárom próbás dákö-románt. Eltűri egy-egy megvadult ellenszegülő törekvéseit. Eltűri, hogy azt a néhány hazafias román-lelkészt, kik nem vesznek részt a dákö-román komédiában, felettes egyházi hatósága valósággal üldözze s úgyszólván erőszakkal nevelje bele a hazá-áruló oláh agitátorok táborába.

Készséggel szolgálhatnánk nevekkel is.

Egymásután jönnek a panaszok azokról a hazafiatlan oláh főpapokról, kik irtóháborút indítottak egyházmegyéjük magyar érzelmű papsága ellen.

Felhasználják a magyar kormány által a szegényebb lelkészek számára nyújtott segílyt, melyet csak kipróbál; dáköromán papoknak adnak s megvonják azt azoktól a lelkészeket, kik a legnagyobb szegénységben is jó hazafiak.

És a magyar kormány nyugodtan tűri mindezt, Nem látunk semmi intézkedést a dáköromán főpapok üzelméi ellen.

Az eredmény pedig kétségtelen. A magukra hagyott, anyagi zavarokkal küzdő s püspökeik által üldözött magyar érzelmű oláh lelkészek kényszerítve lesznek a többség táborába állani s az okos nemzetiségi politika elveszti legerősebb s legeredményesebb támogatóit.

Lépjön fel végre a kormány a dáköromán főpapok ellen s ne töltsön tovább,

hogy élén álljanak az állam-ellenes harcoknak s valósággal irtóháborút folytassanak magyar érzelmű papjaik ellen.

Ha gyors segítség nem érkezik elvesztítjük az oláh papok — azt a csekély hányadát, meg hazafiasan gondolkozik.

Mert szép dolog hazafinak lenni, de miért küdjenek ők, ha a hazafiasságukért történő üldöztetést maga a magyar kormány is nyugodtan tűri.

A. E.

BELFÖLD.

A Vaskapu tarifák. A N. Fr. Pr. Estilapja a vaskapui folyamhajózási illetek ügyéről a következőket írja:

Az utóbbi napokban sok szó esett arról, hogy a folyamhajózási illetek aktiválásával egyidejűleg a szállítási adót megszüntetik. A mint értesülünk, a magyar kormány a közös külügyminiszteriummal egyetértőleg csakugyan hozzájárult ehhez a reformhoz. Csakhogy ennek az intézkedésnek életbeléptetési időpontja semmi esetre sem esik egybe a folyamhajózási illetek aktiválásának idejével.

A szászsebesi mandátum. A szászsebesi kerület választóinak allandó végrehajtóbizottsága a megüresedett mandátumra Vészi Józsefet jelölte.

Az új vámtörvény végrehajtása. A hivatalos lap tegnapi számában teszi közzé a m. kir. pénzügyminiszter által folyó évi 55.622. szám alatt az osztrákmagyar vámterület általános vámtarifájáról szóló 1882. évi XIV. tör-

Cserebogár . . .

— A Debreczen eredeti tárczája. —

. . . Ott ballag az utfele. Botjával gyökren meg-megtámaszkodik. Meggörnyedt hátára egész súlyával nehezkedik egy ócska kintorna, az ő kenyérkeresője s egyedüli birtoka.

Haja őszülői kezd, hosszú, rendezetlenül összekuszált fürtökben ömlik le sapkája alól, homlokán elfeledve a kinnal teljes élet szantotta redőket.

. . . Szomorú emlékü mult kíséri lép-tein.

Hej, sok boldogtalan órának volt már megsiratója az a kintorna! Valahányszor szegény gazdája arra az álnok, arra a csalfa asszonyra gondolt . . .

Egyszerű, mindennapi történet.

Kardalnok volt egy vidéki, kisebb szintársulatnál, szerelmes volt egyik bájos színésznőbe, a ki elhagyta . . .

Keserű bánatában bor közt keresett feledést kínos-édes emlékeire, aztán sülyedt alább . . . mindig alább . . .

Koldosokkal, csavargókkal került egy földel alá. Velők ezimborált . . . Ő maga is az lett . . .

Most azzal a siplárával járja a világot, A nagyobb városokat messze elkerüli. Ott akad elég kintornás, meg aztán már sokszor csak nevettek örökös, egyforma muzsikáján.

A sokféle dal közül, mi abban a kintor-

nában van összeszortva, ő csak egyet játszik és újra meg újra azt kezdi rá, hogy:

„Cserebogár, sarga cser-bogár” . . .

A kik jól ismerik, meg a hol már másodszor fordul meg, őt magát sem nevezik másképen mint „C s e r e b o g á r.”

Pedig haragszik érte és csakis azért az egyért tud megharagudni, ha valaki játékot üz abból a nótából.

Hej, ha tudnak az emberek, mi ő neki az a dal, bármennyiszer huzza is el, nem mosolyognak ki, hanem vele együtt könnyeznének, miként ő hullatja könnyeit arra az ócska hangszerre, valahányszor annak halk akkordjait esekkel kíséri.

. . . Ezt dalolta a színpadon utóljára az a leány! Meg ő akkor nem tudta, hogy utóljára. Nem mondta meg neki.

Másnap elhucsuzott a társulattól s — asszonyra lett belőle.

Hej, ha lett volna lelke megölni azt a hütelent, azóta már legalább őt is sirba kergette volna márdosó lelkiismerete s nem kellene hordoznia ezt a terhes életet . . .

. . . Ha faluba ér, minden házat sorra vesz s alázatosan nyit be minden utcakapun. A házörző ebek ellenséges riadalommal fogadják. Megérzik az idegent már messziről.

Botjával védi magát ellenök, míg a házbéliek közül valaki le nem csitítja a feldühödött párakat.

A kintornát leemelí válláról s gondosan

megnézi, hogy a „Cserebogár”-ra van-e igazítva? . . .

Az első hangokra összefut a gyereksereg s utcahosszat hallik spító torkukból: „Verklis van! Verklis van!”

Köré csoportosulnak s bámulva nézik, a mint azt a csodaszerszámot forgatja és szívesen elhallgatják rekedt hangu énekét . . .

Odanyújtják neki az alamizsnát, aztán elküldik az udvarról. „Beteg van a háznál, ne alkalmatlankodjék!”

Megköszöni s tovább megy egy házzal. A gyereksereg ujjongva, nevetgélve követi mindenfelé . . .

. . . Urasági lak emelkedik jobboldal az utcán. Magas tornáczon a férj s legszebb korát élő feleség ülnek.

Amaz ujságot olvas, betűzi a politikát s közbe meg-megbőkdösi mutató ujjával a csibukban erősen sístergő dohányt s hátat fordít feleségének.

A nő még annyit sem törődik vele. Hanynagul dől hátra székeben s azt hinné az ember, hogy szépen nyiló herti virágaiban gyönyörködik, vagy a messze síkságon mereng tekintetével, ha nem tudnók, hogy azt a fiatal uracska várja, a ki a bokrok megrezgetése által szokott jelt adni, — hogy jelen van és a cserjés közt fog reá várni, mint rendszeren.

Ott aztán elbeszélgetnek édes szerelemről, igaz boldogságról s a szerelmes itju még abban is tanácsosal szolgál, hogy hölgye

vénycikket módosító 1899 évi XVI. t. czikk végrehajtás tárgyában kiadott rendelet. A rendelet első része a fogyasztási adóknak a vámvonnalon át behozott fogyasztási adó alá eső árak után való lerovását, a második rész pedig a vámtarifához kiadott hivatalos betűsvros arulajstrom szövegében keresztülvezetendő módosításokat tartalmazza.

A trencsényi főispánság. Napokkal e föbb jelentettük, hogy Szalavszky Gyula trencsényi főispán ezen állásától is megvalik és helyébe Osztrólczy Géza nevezik ki. A hivatalos lap mai száma meg is hozta ezt a kinevezést a következő legfelsőbb kézirat képeben:

A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Szalavszky Gyula, Trencsény vármegye főispánját ezen állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kezelemére fölmentem és helyébe Osztrólczy Géza nagybirtokost Trencsény vármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Budaörsön 1899 évi jul. 16-an.

Ferencz József s. k.

Szell Kálmán s. k.

Ez a kézirat mindenestre azt jelenti, hogy a főispáni kar purifikációja folyamatban van. Csak hogy azt kell konstataink, hogy ez a folyamat rendkívül lassu, úgy, hogy ilyen tempo mellett évlizedekre volna szükség a művelés befejezésére. Most, hogy a kiegészítő törvények szentesítve vannak és így az ügy nem vezeti annyira igénybe a belügyminiszteri tarczat is vezető miniszterelnök figyelmét, reméljük, hogy ez a tempo már csak a közvélemény megnyugtatása végett is jelentékenyen gyorsíthatni fog.

KÜLFÖLD.

Oroszország Kinában. A Times jelenti Pekingből tegnapi kelettel, hogy ott orosz iskolát alapítottak, a mely kizárólag az orosz nyelv tanításával foglalkozik és azzal, hogy kínaiakból olyan vasúti alkalmazottakat képezzen ki, a kik több nyelvet beszélnek. A tanítók oroszok. Az iskolát, a melyet tegnap nyitottak meg, a kínai kormány fogja fenntartani.

milyen divatu rubákért ostromoja ferjecskejel a jövő farsangi bálókra.

A kopaszodó férj pedig ezalatt csibukozik s ujságol olvas.

... Még nem jött el a váravart megzörgetni a bokrokat s a nő türelmetlenül figyel a legkisebb neszre is.

A kintornas belép a kapun és mielőtt hangszerehez nyúlna, megpróbálja úgy titokban, vajjon az ő hangja fog-e jól hangzani hozzá? Nem akarna ilyen uri háznál-zégyent vallani.

Azután forgatja lassu ütében, érpelemmel. A kintorna olyanformán hangzik kezében, mintha csendes halotti éneket játszanék rajta.

Dallal kísérő hű társa nyögését s úgy egészítik ki egymást, de egyikök hangjában sincs valami gyönyörködtető. Az övé is romlott, minden erő nélküli s el is ful gyakran, mikor énekel, de vele azt az igaz érzelmét akarja, kifejezni, mely benn fészkel szive rejtekében, midőn zokogva száll dala:

»Cserebogár, sarga cserebogár»

A nő hirtelen ráfordítja tekintetét és feledi egy perczre már régen várt vendégét. Kicsoda ját-za itten az ő legkisebb dalát?

Ugy tetszik előtte, mintha ismerős vonásokat fedezne fel a kintornas bárgyu tekintete alatt. Ah, bizonyosan va amikor alamizsnát dobott neki s cnaan emlékszik rá.

Az tovább játszik s már másodszor kezugyanazt a nótát. Alig hangzik el, hogy

A hágai békekonzferencia. A békekonzferencia harmadik bizottsága ma folytatta a nemzetközi viszályok bekes kiegyenlítésére vonatkozó egyezmény tervezetének tárgyalását. — A bizottság egyhangulag elfogadta az egyezmény tervezetét és végül Bourgeois elnöknek kifejezte elismerését. A bizottság befejezte munkálatait. A békekonzferencia berekésztését és ültetőkre vagy szombatra várják.

Francia-német közeledés. Az Ibis nevű francia aviso-gőzös e hó végén Kielbe érkezik. Ez az első eset, hogy egy francia hadihajó német hadikikötőben hosszabb időn át tartózkodik. Ezzel akarja Franciaország kormánya a saját kezdeményezéséből viszonzni Vilmos császár lerogatását az Iphigenia francia hadihajón. — Ugy hírlik, hogy az udvaraskodásoknak még hosszabb sora van hátra, a melyek a Francia és Németország közti barátságos viszony megerősítését célozzak.

Petőfi-ünnep.

Debreczen, július 24.

Egész ország lelkesedéssel készül a nagy ünnepre, a legnagyobb magyar poeta halálának ötven éves évfordulójára s eddigi jelek szerint a segesvári ünnepnél aligha volt hatalmasabb, nagyszerűbb mostanában.

A Petőfi-ünnepre való előkészületekről a a következő tudósításokat vettük:

A segesvári Petőfi-ünnepen es ezt szives örömmel vesszük tudomásul, a szászok is részt vesznek. Pildner Ferencz képviselővel tárgyalt ez irányban Bartók Lajos s az eredmény igen öröndetes.

E szerint Walbaum Frigyes segesvári polgármester szives készséggel fogja városat képviselni, közreműködésre kész Wolf Károly a szebeni szász takarekpénztár igazgatója, a szász Central-ausschutz elnöke, valamint Meizer Vilmos segesvári képviselő. Bartók Lajos személyesen hívta meg Walbaum polgármestert s támogatását kerte. »Azóta megkapta Somogyi István alispán értesítést, a ki arról tudósítja, hogy »a rendezésbe a szászok is k szszéggel befolytak» s hogy az ebédbizottság

»Azt sem kérdem, sokaig élek-e? ...

s a szomorú dal helyett friss bécsi polkát kopogtat a kintorna. A különös fordulaton ferj s nő hangos kacajra fakadnak.

Valami csintalan gyermek babráhatott titokban azon a szerkezeten, melyen a mester a muzsikát szokta, mikor még szokta, megváltoztatni.

Haragos lett nagyon, — restelte » dolgot.

A nő pénzt dobott neki, jeléül, hogy ne igazítsa ujra meg, meg hogy már elég is volt ennyi.

Felvette és kalapszelemmel mondott köszönetet. Most nézett a nőre először s hosszsan rajta fel-jté szemeit.

Ajka mintba szólni akartak volna, — de csak egy nagy könyecseppet morzsolt szét pilain.

Visszadobta a pénzt a földre.

— A te alamizsnád nem kell!

A nő megrémült ennek a nyomorultnak a tekintetétől s izgatottan sietett el a tornacsról.

A kintornás inga'ag léptekkel indul kifelé. A kapuban megáll, elsimitja kőczos fűrtjeit és aztán visszamegy a pénzdarábért. — Felveszi és örült hévességgel kezdi csokolgatni.

— Ő a d t a! Ő hordozta magánál Egyedüli emlék tőle, a — h ü t e l e n t ő l!

... Az asszony odabent nem tudja, mit érez. Sirna is: meg boszankodik önmagára,

elnökségét Teutsch nagykereskedő vállalta el. A segesvári szászirányadó körök s az előkelő polgárság előzékenységet tanusít a Petőfi-ünnep iránt, Segesvár városa es Nagy-Küküllő vármegye hivatalosan is részt vesz. Az odaváló eleke-zító es fogadó bizottsagnak több előkelő polgar a tazja.

De nemcsak szászok, hanem szerbek is vesznek részt az ünnepen.

A »Matica Scerbska« irodalmi társulat nevében Hadzsits Antal elnök hálas köszönetet mondott a Petőfi-Társaság elnökségének a szives meghívásért, a melylyel — mondja leveleiben — alkalmat adtak a hazai szerbeknek, hogy Petőfi Sándor emlékenek hazafias kegyelettel, lelkesítő elismeréssel es hódolattal aldozhassanak az igazgató választmányanak e háznak 19. üléséből Hadzsits Antal elnök Segesvárra is elmegy. A Tökolyanum nevében pedig annak igazgatója, Popovits István Vazul országgyűlési képviselő fog résztvenni az emlékünnepen.

Az országgyűlési néppart nevében Molnár János elnök a Petőfi-Társaság elnökségehez levelet intézett, a melyben bejelenti, hogy a partot az emlék-ünnepen Major Ferencz dr. es Farkas Jozsef fogják képviselni.

A nemzeti szövetség, a mely kezdettől fogva buzgón fárado az ünnep sikerén, most a magyar uokhoz is intézett fölhívást. »Virágot küldjete a megszentelt helyekre, mondja szövegében a szövetség, zöld repkény es koszoru borítsa a költő nádfedeles szobáját es szobrát egyaránt.«

A Hafia szövetség az Ujvárosbáza közgyűlési termében tartandó Petőfi ünnep programját a következőképpen állapította meg: 1. Hymnus, éneki a budapesti polgári dalkör. 2. Elnöki megnyitó, tartja Kornai István. 3. A kalmi költemény Lamperth Gézáól. 4. A rab, Petőfi, szavalja Stefler Lajos joghallgató. 5. Petőfi halála. költemény Zempléni Árpádtól. 6. Ünnepi beszéd, tartja Kacziány Geza dr. 7. Honfidal, éneki a dalkör. 8. A kalmi költemény Dura Mátétól. 9. Dalaim, Petőfítől, szavalja Ács Ferencz. 10. Beszéd az egyetemi ifjuság nevében tartja Brafióvay Kálmán bölcsepszallgató. 11. Szózat, éneki a dalkör.

— hogy minek is tud emlékezni erre az emberre ...

... A szomszéd udvarból szomoruan hangzik át a »Cserebogár« ...

Még a szöveget is összetéveszi, olyan formán dalolja hozzá, hogy

»Csak azt kérdem, sokaig élek-e?« ...

Lengyelország felől.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Halk, panaszos szellő száll a levegőben Csüggédtt lassu szárnyal Lengyelország felől le a délibábos Magyar földön által.

Száll a szellő lassan fehér nyárfa lombja Összeborult félve S valami sejtelmes, hangtalan bubánatj Ömlik a vidékre.

Lengyelország felől száll a szellő lassan, Reszketve; zokogva, Mintha egy sóhajtás mintha temelési Csöndes ének volna ...

Fájó sóhajtás az: vergődő jajszava Egy letiport népnek, Egy milliók szívet átokkal betöltő Temetési ének!

Az ünnepi gyűlés végével a közönség zászlók alatt Petőfi szobrához vonul, ahol az ünnepség második része foglalkozni. Az ünnepre vonatkozó intézkedés s rendezés megállapítása véget tegyen, delután 3 órakor a belvárosi Sas-körben (Irányi-utca 17.) értekezlet lesz.

A nemzeti demokrata munkaspárt is felhívást tesz közzé, a melyben a »nemzetköziet keményen letorkolja. A szocialisták ugyan is a heten saját külön ünnepüknek proklamáltak a Petőfi-ünnepet és egy dühöngő írásban szövegezték a magyar közvéleményt, amely »magának kívánja Petőfi.« A »nemzetköziet« homi tüntetést terveztek, amire most a nemzeti munkaspárt felhívásában egyebek között ezeket mondja: »Nekünk tiltakoznunk kell a tervezett aljas merénylet ellen. Tiltakozzunk, hogy eleget tegyünk Petőfi Sándor szentjelt emlékének. Rendezzünk ünnepélyes gyűléseket, melyeken tiltakozzatok a népcsalók szövetsége, a nemzeti szocialdemokrata pártnak orvítamadása ellen, hogy örökre elmenjen a kedvük megszenteltelítő szándékkal nyulni ahhoz az oltárhoz, amely elé mi, magyar munkások lelkünk nemesítése céljából járunk! Magyar munkás-egyesületek kötelesek így eljárni, ha számot akartok tartani a becsült és tisztelt névre.

A nemzeti demokrata munkaspárt különben ma este értekezletet tartott, a melyen elhatározta, hogy a Petőfi-emléknap megünneplésén kívül országos mozgalmat indít és gyűlést rendez egy érczoszorura, melyet még az idén helyezne el a Petőfi-szobor talapzatára. Addig is, a vasárnapi emlékünnap alkalmából virággal koszorúzzák meg a szobrot.

Bartók Lajos mint a Petőfi-társaság alelnöke levélben kérte föl Ugron Gábor orsz. képviselőt, a ki a székelységnek a fehéregyházi c-atasikra való felvonulását szervezi, hogy a segesvári ünnep alkalmával, a Petőfi szobornál fenn a várban tartandó ünnepélyen mondjon beszédet. Ugron Gábor erre a következő kviratban válaszolt:

»Nem beszélek. Népemre vigyazok. Ünepelő nép maradok.

Ugron Gábor.»

A budapesti Nemzeti Kaszinó értesítette a Petőfi-társaság elnökségét, hogy a segesvári ünnepén küldöttéggel képviselteti magát. A kaszinó gazdája gróf Esterházy Mihály úgy intézkedett, hogy a küldöttség Petőfi szobrára

Sir, zokog a szelő Kárpátok ormától
Az alföldön végig,
Be ölti a rónát s keserves haraggal
Kiált föl az égig.

Sirhat az a szelő, a testvér hazában
Nincs, aki megértse,
Csörgetheti lánczát, tépheti bilincset
Lengyelország népe!

Hullhat a rög hullhat lengyelek honában
Gyászos szemtedőre
Élve temethetnek egy hatalmas népet
El a temetőbe...

Még föl-fölhalszik tompán a fant alól
Fuldoklása, átka,
De majd elvész az is rémületes csendbe,
Iszonyu haláiba...

Istenem! Istenem! Lesz-e feltámadás?
— Hitem gyenge, gyenge...
Lehelsz-e lelkét a lezárt koporsóba
Letiport nemzetbe?

Lesz-e végítélet? Bünteted a bűnöst
Szörnyű haragoddal?
Leszjod-e végre a zsarnokok dolyfét
Villámstoroddal?...

Kiss Ernő.

koszorút vigyen. — A kolozsvári városi és megyei honvédegyesület Szabó Sámuel elnöklété alatt legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy az ünnepén 7 tagú küldöttséggel képviselteti magát.

A kolozsvári dalkör bejelentette a Petőfi-Társaság elnökségének, hogy dr. Kozma Endre kir. közjegyző-helyettes vezetésével 50 tagja megy a segesvári ünnepre, a melyen a Talpra magyar-lt s a C-ataidat, Huber Károly dalműveit és a Dalaim-at, id. Abrányi Kornél szerzeményét fogják énekelni.

A Budapesti Ujságírók Egyesülete a jul. 30-iki segesvári Petőfi-ünnepén a következő tagokkal képviselteti magát: ifj. Balkai Béla, Cziklay Lajos, Clair Vilmos, Gara József, Lovász Marton, Neszmélyi Arthur és Szatmári Mór. A Petőfi-szoborra díszes habékoszorút helyez az ujságírók küldöttsége; a koszorú szalagjának fölírása a következő:

«1849 jul. 31—1899 jul. 31. A Budapesti Ujságírók Egyesülete.»

A városi szeszüzlet ügyéhez.

Lapunk f. hó 20-iki számában és pedig a lap élén közöltük azt a felelőzést, melyet Dr. Bakonyi Samu városi bizottsági tag és még igen számos és tekintélyes városi képviselő, köztük a kereskedő társulat képviselőjében Zádor Lajos elnök, a keresk. és iparkamara nevében Szabó Kálmán kamarai elnök a városi közgyűlésnek a szeszkereskedés ügyében hozott határozata ellen a belügyminiszterhez benyújtottak. Lapunk élén közöltük ezt a szigoruan tárgyilagos s a város érdekét és méltóságát egyaránt megóvni hivatott szép felelőzést, ezzel is jelezni akarván, hogy tartalmával lapunk is mindenben egyetért.

A felelőzésre a miniszternek lesz hivatása és kötelessége válaszolni; azonban nem így fogja ezt föl a mi tiszteletreméltó polgártársunk polgár Papp László, a »fogyasztási és italadókat bekezelő hivatal« fő-fő bekezelője, a szeszmanipuláció nagy mestere, üzletvezető és ö ösbizottságot ornálfogva-vezető s kegyetlenül felbuzdulván az ő circulusaiba érzékenyen belevágó »erányszatába«, elbe vágott a miniszternek és saját hatáskörében intézte az általa »cikkek« minősített felelőzést.

Ezuttal, mint polemizáló, ujság-cikkező igyekezett kitüntetni magát a nagyérdemű s még nagyobb jövedelmű férfin s a »Debreceeni Ujság« vasárnapi számának nyíltterében egy »Válás« című cikket tétete közzé saját költségén, melyhez tisztelt lapársunk nem is felejtette el hozzátenni a szokásos szerkesztői megjegyzést, hogy t. i. »*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.«

Nem akarjuk olvasóinkat megfosztani attól az igazi jóízű derűtségtől, a mit ez a cikk utólrhetetlen komikumával nekünk szerzett s melyért öszinté hálával viseltetünk jeles polgártársunk irányában s ime hálából itt közöljük szórul-szóra a szerző által csak nyílt-terbe vitt, általunk azonban ezennel előkelőbb rovatba emelt polemiait:

Hogy aszongya:

N y i l t t é r.

Válasz.

A »Debreceen« című helyi lap 140. szám 1899. Julius hó 20 Vezércikkére. Mielőtt a cikre vonatkozólag válaszolok, tisztelettel bocsánatot kérek a nagyérdemű városi

és azon vidéki olvasó közönségtől, a kik a Debreceen című lapot olvassák. Az irányba, hogy miután felelősség terhe alatt én vagyok meg bízva a kérdéses városi szesz-üzlet kezelésével, hogy netalan az állitassék vagy magyaráztassék ki a nagy érdemű olvasó közönség által, hogy fellépésemnek az lenne célja, hogy a város a szeszüzletet fen tarcsa vagy tovább folytassa, vagyis az, hogy nekem óhaj-tásom lett volna arra, hogy a város szeszüzletet is folytaszon az a legárvolabbról sem tartozik válaszomhoz.

Fellebbezés a szeszkereskedés ellen.

Hogy ki lett legyen a cikkíró ur, azt nem tudom, mert neve aláírva nincsen. Hanem a cikkbe fel halmozott annyi minden féle féltre magyarázatok s roz-z akaratú állitások, téves számadatok vannak, sőt van a cikkbe olyan valótlan állitás is, mely által a városra s annak összes lakossaira is, ha ugyan cikkíró urnak igazsága volna, vagyis (firk . . .) állitása be bizonyítható volna, érzékeny káros utóhatása lehetne. Ugy ezen cikkre, mint az e öbbeni cikkekre nézve is, még pedig a valószínűségnek megfelelőleg a szesz-üzletből ki folyólag s ránk vonatkozólag a legközelebbi időben válaszolni fogunk.

Minthogy pedig a hivatolt felelőzések alatt több nagyérdemű ol an uraságok neveit is olvastam, akikre válaszom nem vonatkozik azoktól, bocsánatot kérve maradok a nagyérdemű városi lakosság nyílt rendelkezésére.

Debreceen, 1890. Julius 22.

Kiváló tisztelettel:

Polgár Papp László m. k.
üzletvezető.

E cikk utólrhetetlen együgyűsége mulatságos volna, ha el nem szoríthatná az embert az a gondolat: hogy ily szellemi erő az, melyre Debreceen városnak egy milliókra menő forgalommal bíró üzlet vezetéséhez szükség van? A ki »a káros utóhatástól« való alapos félelmében ily semmit nem mondó csak önmagát leleplező naiv dolgok nyílt-terre hurczolásával kotnyeleskedik s »bocsánatot ker a nagyérdemű városi és azon vidéki olvasó közönségtől, — a kik a »Debreceen« című lapot olvassák«, és »a hivatolt felelőzések alatt olvasható több nagyérdemű uraságoktól« s végül »a nagyérdemű városi lakosság nyílt rendelkezésére« bocsátja magát. 80 név van a felelőzések alatt s ő nem átalja azt írni: »Hogy ki lett legyen a cikkíró ur, azt nem tudom, mert neve aláírva nincsen«. Nincs a világon több olyan debreczeni szem, mint a kendé polgár Papp László uram!

A mi pedig az ügy érdemét illeti, erről bölcsen hallgat a vén róka! Jobb is, mivel hogy »beszélni ezüst, hallgatni arany«. Egyéb mondanivalóinkat akkorra tartjuk fön, mikor a kilátásba helyezett s »a valószínűség« megfelelő érdemi válasz napvilágot lát; s ezzel tudomásárn hozzuk a t. üzletvezető urnak, hogy nem szükséges ám a tárgyilagos s az ügy érdemével foglalkozó cikkek nyílt-terre közlése miatt a »bekezelőség« kiadásait szaporítani: mert mi pl. szíves készséggel megnyitjuk lapunk hasábjait még az ellenvélemény előtt is.

A városnak ily fontos közérdekű ügye nem a hírlapok nyílt-terének zugaiba tartozik mert nem személyeskedés ez, hanem fontos közügy, melyben tisztelettel kell meghallgatnunk minden véleményt, mely a város javá, célozza, még ha ellentétes is a mienkkel s még ha veszedelem fenyegeti is az osztalékok és az accidentiát. Legyen szíves ezt szem elől nem tévesztetni polgár Papp László üzletvezető ur!

Táviratok.

A magyar-csékei választás.

Nagyvárad, jul. 24. Dr. Kupa Viktor, a magyar-csékei kerület képviselő-jelöltje táviratban tudatta pártjával, hogy a jelöltségtől visszalép,

Dreyfus-ügye.

A rennesi tárgyalás legújabb értesülés szerint aug. 7-én lesz aug. 10-ig fog tartani.

Don Carlos internálva.

Páris, jul. 24. Don Carlos megbízottja, Ceralbo marquis, a ki jelenleg Saint-Jeanban tartózkodik, a francia kormánytól azt az értesítést vette, hogy tartózkodása helyét a Loire vidék déli részének valamelyik helyiségebe haladéktalanul áttegye.

Spanyol zavarok.

Madrid, jul. 24. A t e belügyminiszter kijelenti, hogyha Sevilla bíboros érseke továbbra is konspirálna, a megerdemelt büntetésben részesíti. Továbbá kijelenti, hogy a Barcelóniai zavargásokról szóló hírsztelesek tulzoltak, és a zavargókat példásan megbüntetik.

Kazánrobbanás a tengeren.

Bécs, jul. 24. Az „Adler” nevezetű torpedó parancsnoka, ugyszint a pólai tengerészeti parancsnok táviratilag jelenti be, hogy az „Aler” torpedón a Csuzoli csatornában (Torkola sziget) tegnap kazán robbanás történt. Ez alkalmából Gräbner Angenheim sorhajóhadnagy, D e c f s József gépész, Spiegel Ulobnia főnök és M. Yak főfűtők halálukat lelték. A torpedó a robbanás után a Tufesa sziget partjára vonszoltatott. A robbanás valószínűleg a kazán cső repedése okozta. Számosan megéhsültek, és ezeket valamint a hullákat Spalatóba szállították.

H I R E K.

* Zelenka püspök Debreczenben.

Debreczen városának magus egyházi vendége van. Ma reggel érkezett ide Zelenka Pál, miskolczi ág. ev. püspök. Latogatásának célja az egyház es esperesség megtekintése. A püspök Materny Lajos főesperes vendége.

* **A jul. 27-ki városi közgyűléstársaság sorozata.** 1. Polgármesteri jelentés az 1899. é. maj. és juu. hónapokról. 2. A nagym. m. kir. földm. miniszter ur leirata az 1898. XIX. tc. végrehajtása tárgyában. 3. Csanádvarmegye átirata, melylyel a fegyvergyakorlatra behívott munkásnép érdekében a honv. es földmiv. miniszter urak az intézett feliratát parolás végett megküldi. 4. Tanácsi előterjesztés a gr. Dégenfeld téren vasár bódék felállítása iránt. 5. Ugyanaz a csapó-utcának aszfalt járóval ellátása iránt. 6. Ugyanaz mely mellett a r. kath. főgymnasium ügyében készült szerződési tervezet bemutatatik. 7. A Simonffy utcai piac létesítéséhez szükséges telekresek megszerzése felett a névszerinti szavazásnak 3-ad izben megejtése. 8. A Nyulas csarda és a hozzátartozó 600 □ öl területnek elidegenítése iránt a névszerinti szavazásnak 3-ad izben megejtése. 9. A debreczeni tornaegylet ingatlanainak és felszereléseinek a város tulajdonául megszerzése felett a névszerinti szavazásnak 2-od izben megejtése. 10. A Szt.-Anna-utczai 10. sz. ház megvetele iránt a névszerinti szavazásnak 2-od izben megejtése. 11. Tanácsi előterjesztés a »gubások kallója« néven ismerete városi földterületnek elidegenítése s ezen elidegeoités felett a névszerinti szavazásnak kitűzése tárgyában. 12. Tanácsi előterjesztés bűnügyi osztály szervezése iránt. (Javaslat mellékelve.) 13. A m. kir. honvéd hadadród iskoláknál létesített s az 1899-900 tanévre megüresedett egyik városi alapítványi hely betöltése céljából a bemutatási jog gyakorlása. 14. Tanácsi előterjesztés a sertésvá-

sártérnek berendezése tárgyában. 15. Ugyanaz a köztemetők rendezése ügyében bizottság kiküldése iránt. 16. A debreczeni ipartestület kérvénye hivatalos pecsetjen a város czimérének használata engedélyezése iránt tanácsi javaslattal. 17. Tanácsi előterjesztés a debreczeni ev ref egyház tulajdonához tartozó Vecsey-Bráckner Alapítványi majorsági területből utcák nyitáshoz szükséges telkeknek megszerzése s ezek vételárának meghatározása iránt A községi iskolaszék előterjesztése a községi óvónőknek ö t ö d é v e s korpótlékban részesítése iránt a n a c s i javaslattal. — 19. Tanácsi előterjesztés a magyar protestáns irodalmi Tarsaság f. évi Debreczenben tartandó nagygyűlése rendezési kö tszéseihez hozzájárulás iránt. 20. Polgári András debreczeni lakos Csige Istvan es neje b.-ujvárosi lakosok közös kérvénye kis- és nagyhegyesi tanyabirtokra utóbbiak tulajdon joga bekebelezetésének polgári oklevél hiányában is engedélyezése iránt. 21. B. Tóth Gabor es neje kérvénye eleyi tanyabirtokra tulajdonjoguk bekebelezésének polgári oklevél hiányában is engedélyezése iránt. 22. Ábrahám László t. főgyvész jelentése a város jogügyeinek állásáról az 1899. év első felében. 23. Beszler Károly tanácsnok, arvaszeki elnök jelentése az 1899. év első felerő. 24. Az 1899. év első negyedéről szóló allategészségügyi jelentés. 25. A kórházi biz. küldöttségének jelentése a kórház és kórházi ügykezelés vizsgálatáról. 26. Özv. Simon Mihályné, Daróczy Zsuzsanna kérvénye melyben ferje fizetésének, nyugdíj összegének es az ő özvegyi segélypénzének helyesbítéséért folyamodik. 27. Major Péter gyalog rendőr nyugdíjaztatási ügye. 28. Tokaji Istvan gyalog rendőr nyugdíjaztatási iránti kérvénye. 29. Lovassy Károly tiszteletbeli tanácsnok, adó ügyosztály főnök kérvénye, nejeének özvegyi segélyhez jogának fentartása iránt. — 30. A városi napdíjasok kérvénye a nyugdíj-jogosultak közzé felvetelők iránt. 31. Özvegy Balló Józsefné, Czina Julianna kérvénye özvegyi segélye s kiskoru gyermekei neveltetési járulakának megállapítása iránt. 33. Szabadságot iránti kérvények. 33. Nagy Karolin babaképesítő okleveleének kihirdetése. 34. Ocsai Gyuláné babaképesítő oklevelének kihirdetése.

* **A csendőrség köréből.** Borhy Sándor csendőrfőhadnagy négy heti szabad-ágra Debreczenből Reichenhailba utazott.

* Szathmáry Árpád Nagyváradon.

Szathmáry Árpád a budapesti Vigszínház tagja, a debreczeni közönségnek régi kedvence, ma estétől kezdve, szerda kivételével, négy esten lép föl egymásután a n.-várad szinkörben. A műsort a következő menetben játsza: »Durand es Durand« »Aszalai uram lányai« »Sabin nők elrablása« es a »Párisi rongyszedő«.

* **Uj vásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Hajdu vármegye területéhez tartozó Teglás községben hetenkint pénteki napon pénzbeszedéssel s állatfőlhajtással egy kötött betivásár tartassék.

* **Értesítés.** A hortobágyi legelő-adó kivetés alapjául szolgáló jószág összeirásai listrom az adó számvevői hivatalban (Városház I-ső emelet) f. 1899 évi J u l i u s hó 20-tól Julius hó 31-ig közszemlére té etven ki az érdekelte jószágtartó gazdaközönség ezen összeirásnak megtekintésére saját érdekében felhivatik. Debreczen, 1899 Julius 20. A városi tanács.

* **Állatbetegségek Hajduvármegyében.** Hajduvármegyében, julius hóban a következő ragadós — állatbetegségek fordultak elő:

Lépfene: H.Szoboszló 2 u. Vamospércs. 2 u. ösz. 2 község 4 udvar.

Veszétség: H.Hadház 1 udvar, H.Szoboszló 1 udvar össze-en 2 község 2 udvar.

Takonykór: Földes 2 udvar, H.Nánás 1 u. H.Szoboszló 1, Szovath 1 u. összesen 4 község 4 udvar.

Rühkór; H.Hadház 1 u, Nádudvar 1 u. ösz. 2 község 2 udvar.

Sertésorbancz: Csege 1 u.

Sertésvész; B.Ujváros 1 udvar, Földes 7 udvar, Grid 1. u. H.Böszörmény 2 u. H.Hadház 1 u. H.Nánás 1 u, Kaba 1 u. Nádudvar 1 u. Szovath 1 u. Teglás 6 u. összesen 10 község.

* **Gyermek a szivarládában.** A hatvan-utczai sorompó előtt egy kőhid áll. — Ez alatt tegnap reggel 8 órakor Kolompár Imre es neje egy szivardobozt találtak. A dobozt felnyitották s megrémültek annak tartalmától. A dobozba egy kis csecsemő hullaja volt becsömöszölve. A dobozt mindenestül átadták egy rendőrnek, a ki azt a központi rendőrséghez szállította be. — A rendőrség ez ügyben szigorú vizsgálatot indított.

* A városi dalegylet népnünnepéje.

A városi dalegylet auguszt. 6-án vasárnap délután népnünnepélyt rendez a nagyerdőn. Az ünnepélyt rendező bizottság t o r n a v e r s e n y t a r t á s á t is tervbe vette. Felhivatnak ennél fogva a versenyen részt venni óhajtó középiskolai felsőbb tanulók, hogy ez irányban Kiss Sándor bizottsági elnöknel (városház, keresztépület, emeleti rész) f. hó 27-én déli 12 óráig jelentkezni sziveskednének. A versenyen magukat kitüntető tornászok között érem díjak fognak a versenybíróóság által kiosztatni.

* **Öngyilkos leány.** »Conscia mens recta fama mendacia ridet...« mondja a római Sajnos, — de legtöbbször a valóságban nem így szokott történni. Az érzékeny kedély nem mindig neveti u rossz nyelvek által terjesztett hirt. Ezt bizonyítja K e m e c s e i Eszter, 19 éves, földesi illetőségű cselédleány esete is ha igaz a vallomás, melyet a rendőrség előtt tett. Kemecesei Eszter Katzender Gyulánál szolgált. Tizenháromvörös 30 sz. alatt. Az éjjel 11 órakor egy pohár zsiros szódát ivott meg s eszméletlen állapotban a kórházba szállították be. Ma a rendőrség kihallgatta, a mikor is tettenek indító okául azt hozta fel, hogy a házbéliek becsületében tamadtak meg, azt hírszettelven róla, hogy éjjelenként kijár a lakásból. Állapota most már könnyebb, úgy hogy 2-3 nap alatt valószínűleg fel fog gyógyulni.

* **A szalag.** Ugy történt a colog, hogy a kertben, amikor oly szeliden mosolygott le a teli hold, Geza urfi megcsodálta Sárka kisasszony kék szalagját, amelyet csupasz nyakán viselt.

— Milyen szép, szólt; milyen szép!

Közelebb, közelebb hajolt es egyszerre csak elcsattant egy gyors, felénk csók a Sárka nyakan.

A leányka nagyon elpirult es szó nélkül elszaladt.

— Mit tettem?! rebogé Geza urfi es nagyon le volt sujtva.

A mikor másnap a tánczórában ismét találkozott Sárkával, alig mert a szemébe nezni es még zavartabb volt, amikor véletlenül ismét magukra maradtak.

A leány sem szó t egyideig. Végre megszakitotta a kinos csendet:

— Milyen szórakozott vagyok, szólt, megint kek szalagot kötöttem a nyakamra.

* **Vasuti balesetek.** Tegnap délután két vasuti baleset történt, mely a vonatok Debreczenbe érkezését késleltette. Az egyik délután két órakor történt a nánási vicinális vonattal, H.-Dorogon a mozdony kisiklott s Debreczenből küldtek segédmozdonyt s munkásokat a helyszíniéret. A másik baleset a budapesti személyvonattal történt, H.-Szoboszlón egyik II. osztályú kocsii összekötő csavarja eltört s más kocsit állítottak be. A vonat háromnegyed órai késéssel érkezett Debreczenbe.

*** Ügyészi megbizottak.** Az új bünvádi perrendtartás a jövő évben lép életbe. Ez a törvény gyökeresen átváltoztatja az igazságszolgáltatást s a mellett, hogy az esküdtzések hatáskörét kiterjeszti, eddig nálunk ismeretlen intézményt honosít meg. Ez az ügyészi megbizottak intézménye. Az új bünvádi eljárás ugyanis ugyanis a kir. járásbíróknál is életbe lépteti a vádhatóság intézményét, a melynél fogva az államhatalom itt is képviselve lesz. Eddig a járásbíróknál nem volt közvadás, csak magánvadás, tehát az ügyészség nem is vett részt az ottani tárgyalásokon. Minthogy az ügyészség az ily módon megvédendők munkát nem vezetheti el, a törvény ügyészi megbizottakról gondoskodik, a kik a közvadás képviselik. Ezek a megbizottak lehetnek ügyvéd-ek, törvényszéki jegyzők, aljegyzők, joggyakorlók, vagy bármely jogvégeztel egyén, a kik ezért tiszteletdíjat kapnak. Plósz igazságügyminiszter e tárgyban nyilatkozattételre szólította föl a főügyészeket. A debreczeni ügyészség is felterjesztette a véleményét. A törvény azon rendelkezését, hogy bírósági alkalmazottak ügyészi minőségben szerepeljenek, az igazságügyi kormány valószínűleg hatályon kívül helyezi s csak ügyvédek bíz meg az ügyészi teendőkkel a járásbírók előtt. A debreczeni főügyészség a kinevezendő személyre vonatkozólag annak idején előterjesztést tesz az igazságügyminiszteriumnak.

*** A hazajáró lélek.** Tragikus esetet mond el Kassai levelezőnk. A dolog a szomszéd Németi községben történt. — Berencs Istváné aig hogy eltemette a hitese társát, máris nagy szerelemre gyuladt egy szép legény iránt. Taner Mihály volt a kiválasztott, a ki — mivel az asszony vagyonos volt, — készséggel viszonzta a bánatos özvegy szerelmét. Az özvegy annyira türelmetlen volt, hogy pár hónappal a temetés után már egybe is kelt a legénnyel. A nászéjszakán azonban borzasztó dolog történt. Éjfél ajban az asszony kiugrott az ágyból és rémesen sikoltozni kezdett. Azt kiabálta, hogy ott van az első férje, a ki őt meg akarja fojtani. Örülten szaladozott a szobában, menekülni akarván a látománytól. Taner segélykiáltásaira elősereglettek a falubeliek és lefogták a szerencsétlen asszonyt, a ki a nászéjszakáján megőrült.

*** Műkedvelő-előadás.** A debreczeni asztalos ifjuság tegnap este tánczszal egybekötött műkedvelői előadást rendezett a Margit-fürdő nagyteremében. Színre került ez alkalommal Géczy Istvánnak, Az ördög mátkája című népsziműve. A nagytermet zsufolásig megtöltötte a közönség, a mely mindvégig jól mulatott a derék műkedvelők játékában. — Minden egyes szereplő igyekezett a legjobban és lezsebben játszani. A lelkes közönség elismerő tapsai természetesen nem maradtak el. A szereplők közül sikert értek el: Bacsonyi Erzsike, Varga Mariska, Kun Juliska, Molnár Juliska, Paulay Beria, Veres András, Győrösi Jenő, stb. A szereplőket virágcsokrokkal halmozták el, mely virágok, Simkovits Sándor műkertészetében készültek. A zenét Veres Tóni jónévű zene-kara szolgáltatta.

*** Díjlövészet.** Az 1899. júl 23-án tartott lövészetet díjat nyertek; Legjobb szegélyléssel Molnár Ferencz 10 koronás aranyat Legjobb mélylövessel Fodor József 4 koronát. Legtöbb körilövessel Baum Miksa 2 koronát.

*** A félszemű Erzsók áldozata.** H. bösörmenyi tudósítónk írja az alábbi érdekes és sok tekintetben jellemző históriát: Szombaton d. e. 11—12 óra között nagy néptömeg vett körül a dr. Veres M. háza előtt egy szekeret, a melyen egy fiatal leány vergődött. Veres nem lévén otthon, a szekérrel Dr. Pápayhoz hajtottak, ki szintén betegeit járt látogatni. Már onnan is visszafordultak a beteggel, mikor az orvos éppen jött hazafelé. A szekérrel beállítottak a városház udvarára s a leányt a nagyteremben vizsgálat alá vette az orvos s néhány perc múlva már enyhített kínjain, úgy hogy a beteg egész jobban érezte magát, bár addig valóságos öröngött s a szája tájékkal habzott. A beteg leány neve — aki valószínűleg hiszterias —

Szűcs Klára, Kis-Bösörmenyben lakik. A teggel levő asszony azt állította erősen hogy a félszemű Erzsók rontotta meg. Az este is macska képebe ugrált előtte s nagy késeket dobált feléje stb. Persze az érdeklődő tömeg áhita tal hallgatta a beszédet s fel-felzugott a barag és szörnyűködés moraja!

*** Sertesvész Bösörmenyben.** Bösörmenyi tudósítónk írja, hogy ott a sertesvész az utjabban ismét fellépett sertesvész miatt bezaratott.

*** Szállítás a párisi kiállításra.** Az 1900 évben Párisban tartandó világkiállításán résztvevő kiállítók tájékoztatása céljából már most közhirre tetetik, hogy úgy a kiállításra küldendő, mint az onnan visszaküldendő, e nem adott és ki nem sorsolt kiállítási tárgyak szállítására (elő állatok kivételével), a magyar, osztrák s bosznia hercegovinai vasutak úgy az oda, mint a visszaszállításra nézve — helyi díjszabásaik díjteteleiből, nemkülönb az ezen vasutak egymásközi forgalmában fennálló kötelező arudíjszabások díjteteleiből 50 százaléki mérsékelést engedélyeztek, a visszaküldés határ idejét a kiállítás berekesztését követő hat hónapraterjesztvén ki. — Az osztrák és magyar, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak részéről engedélyezett ezen kedvezmény mikénti alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzététetni. A kiállításra rendelt állatoknak Párisba és vissza való szállítására a fent megnevezett vasutakon a kiállítási állatokra érvényes díjszabás fog alkalmaztatni.

*** Angelotti orfeuma** tegnap este nagy közönség előtt s majdnem teljesen új műsorral tartott előadást. A szép műsorból különösen a R o l l a n d számai s egy bájos kis operett tetszettek, melynek előadása az orfeuminál magasabb színvonalon állott. Különösen kiváltak A n g e l o t t i n é, R o l l a n d és J a s z a i. Angelottinak sikerült Daslont, a ki ünnö bicikli-művészt újabb három előadásra megnyerni s ugyancsak ma este lép fel először V e c s e r a, a híres énekesnő is.

*** Betörés.** A napokban vakmerőséggel határos rablás történt Hadházon. Ugyanis jómódu Dancsi András családja nyugodtan feküdt lakházának hátsó végében és reggelre az utca felőli első szobából minden ruha-, fehérneműt és ágybelit kiraboltak. Az erélyes nyomozás folyik, de még eddig nem hallatszik, hogy a csendőrség biztos nyomra akad volna híriük, hog nevezett éjjelen a debreczeni uton munkások jöttek hazafelé s arra találtak egy megrakott szekeret, de semmitsem gyanítva nyugodtan folytattak u t j o k a t s idehaza hallva a tolvajságot jött a gyanu, hogy elloptott holmik az irányban vitettek el.

Egy 6 év óta fennálló, kisebb berendezésű, jömeneteli italmérés, trafikkal, a legnagyobb forgalmi helyen, családi körülmények miatt azonnal eladó. — Czim a kiadóhivatalban

Borszék.

Hölgyeim!

Egy szépítőszert ajánlok önöknek, mely biztosan hat, mely nem árt az arcnak s melylyel a férjet sem lehet megmérgezni, melyet tegyekben nem kell magukkal hordani, melyet csak néhány hétig használnak és hat éveken át.

De tulajdonképen mi is az a szépség?

Egy emeletes ház, mely igen alacsony, nem szép, a földszintes ház, mely egeket ver megint nem szép. Mindenben így áll a dolog: A tulhizott nemcsak, hogy nem egészséges, de nem is szép, a tulsovány annál kevésbbé.

mi alföldi hölgyeinknek hajlamuk van az ellentétekhez; vagy tulhizottak, vagy tulsoványak és vérszegények, a szépségnek pedig főjellege, az arányosság.

Van egy fürdő: a neve Borszék. Ott minden nő megszépül. Nem kell messze mennünk.

Sok debreczeni szép asszony lett már még szebb a borszéki fürdő szépítő vizétől.

Kérdezzük meg őket magukat, vagy férjeiket, hogy nem lettek-e ott szebek? Igen, Borszék a bibliai manna, mely ha akarták édes, ha akarták más ízű volt. — Borszék is ilyen. Gyógyítja a gyomor bajost, használ rheuma, légzési bajok ellen, megszünteti a váltólást.

Tudok eseteket, hogy 8—11 kilóval fogytak, Borszéken kövér tulhizott emberek s viszont soványok több kilóval gyarapodtak.

Ez utóbbi állításomat irrott bizonyítékkal is dokumentálhatom. A ki nem restel egy kis fáradságot, jöjjön velem — gondolatban — a borszéki József főherceg kuthoz. Egy asztalon a következőket találjuk felírva és — igaz furcsán — hitelesítve is: X urnó — i lakos 1898 2117 hizott a mai napig itten Borszéken 4 kilót, Belekerült 120 frtba, 1 kiló tehát belekerült 40 frtba, (mondhatom) drága hus). Irtá N. N.

Következik a hitelesítés:

»Számár!!! Hisz nem ökör az asszony? !
N. és fia
Ökörkereskedő Z.-ből.«

Hány nem tulkövér asszony vágyik hasonló eredményre. Pedig ez Borszéken épen nem rendkívüli.

Pakoljanak hát hölgyeim és jöjjenek velem a szépség forrásához; de kesedelem nélkül, mert mulik az idő. Mert az említett előnyök mellett, melyekkel tudomásom szerint egy fürdő sem bír, igen olcsón, mondhatni ingyen élveztek rendkívüli hatását, isszuk az ásványvizek királyát, ugyanabban fürdünk is és gyönyörködünk az ország legregényesebb vidékében, a magyar Svájcban. Igen tiszta és tisztességes la ást kapunk agyneművel együtt 15 frttól kezdve egész szezonra. 1 frtért pedig élvezhetünk 3-szor napjában, pedig sokkal többet eszünk ám ott, mint itthon. No még valamit az utról.

Sokan visszarettennek a több órai kocsin való utazástól. Higgyék el nekem, hogy a kura már akkor kezdődik, mikor arra a kenyelmes Landauerre ülünk. Mert elhagyva Szászrégent, annyira elvagyunk foglalva a bájos vidék, a szebbnél-szebb váltakozó tájképekkel, hogy nem érünk rá magunkra gondolni. A gyönyörű ut háromnegyed részén, a Maros mellett robog el kocsink, számos helységen keresztül.

Mindegyikben van nézni valónk. — Az egyikben keresztül a gyors kocsi 3 órán át halad, egy másikban pedig, Disznójason, minden utas kérni fogja a kocsist néhány perc megállásra.

Szemébe ötik ugyanis, hogy minden porta előtt a kapufélfára szavak vannak bevéve. Ezt természetesen el kell olvasni.

Azoknak az utafoknak, kik csak gondolatban kísérek el; leirok egy párat. Ha egyéb hasznuk nem lesz, meg ismerik a székely vendégszeretét. — Az egyik kapunál ezt olvastam:

»Zsigmond György e háznak gazdája.
Mutatja ezt az ő szorgalmas munkája.
Építette maga költségével,
A Mindenható segédelmével.
Utaz, ha akarki légy, ha akarsz pihenni,
Ne sajnáld az ajtot kinyitni, s betenüi,
Mert itt egy jószívű embert találsz,
A ki szállást ad, és jól alsz!!!

Egy másiknak:

»Ezen ajtófelet építette Lukács János és neje Vita Éva Isten segédelmével. Ezen ajton a ki bemegyén szállást kap és jól nyugszik.

Békesség a bemenőnek.
Egészség a kimenőnek.

Es így tovább minden kapunál furcsábbnál furcsább vendégfogadó versek.

Ilyentúl aztán olyan vidékre jutunk, melyet az Isten csak jó kedvében teremthetett, melynél a paradicsom is már csak kevésel lehetett szebb, úgy hogy mikor megerkezünk és le kell szállnunk a kocsiról, mintegy édes álomból felebrevedve óhajtuk a folytatást. A

legnagyobb bizonyíték Borszék mellett mégis az, hogy aki egyszer Borszéken volt, ha csak tehet, ha szor is meglátogatja, mit nem tenne, ha csakugyan olyan farasztó volna az út. Mert hiába, aki a borszéki vizet egyszer a forrásnál issza, szíve mindig vágyik oda vissza.

Smilovits Mihály.

Az albiró büne.

— jul. 24.

Minden újságolvasó ember előtt feltűnő, hogy az utóbbi időben mily gyakoriak a sikkasztási leleplezések a bíróságoknál s ezek következtében a szenzációs elfogatások, vagy öngyilkosságok.

Valamennyi között azonban talán a leg-szenzációsabb Neumann Lajos nagy-tapolcsányi albiró tragédiája.

Az albiró öngyilkosságáról — mely érdekes regényvel kapcsolatos — a következő bővebb részleteket jelentik:

Szeged, jul. 22.

Nagy fetűnést kelt városzerte az az öngyilkosság, amelyet Nyitra egy szállóban követett el Neumann Lajos volt szegedi bűntető járásbíró aljegyző, aki utóbb a nagy-tapolcsányi járásbírósnal mint albiró működött.

Neumann, akit Szegeden jól ismertek, ez előtt három évvel került ide s itt működött a közelmúltig, a mikor albiróvá nevezték ki és Nagy-Tapolcsányra helyezték át. Ekkor derült ki merő véletlenből, hogy az aljegyző elsikkasztotta a járásbíróshoz befolyt bírságpénzeket. A sikkasztásra úgy jöttek rá, hogy átvizsgálták a jegyző által hátrahagyott iratokat és eközben észre vették, hogy a bűntetésekre vonatkozó iratok mindenütt hiányoznak. Megindítottak a vizsgálatot és kiderült, hogy Neumann tizenhárom esetben elsikkasztotta a befolyt pénzeket.

Az aljegyzőnek furfangosan kellett eljárnia, mert ő nem volt hivatva a bírságpénzek felvételére, tehát nem is fordultak hozzája. Ő azonban azt tette, hogy kiment a fizetések teljesítése végett jövő felek elé a folyósóra s azt mondta nekik, hogy jöjjenek három óra előtt vagy hat óra után. Az ilyen módon elsikkasztott összegek kétszáz forintot tesznek ki.

Neumann egyébiránt igen szőid életet élt Szegeden. Tisztességes szerény embernek ismerte mindenki. Csak egy szenvedélye volt. Halálisan szerette egy egyszerű szegedi mosónőnek csodaszép leányát: Csongradi Annát. A gyönyörű szőke leányra költötte mindenét ő vele töltötte minden szabadidejét.

A szerelmes ember elhalmozta imádjait ajándékokkal, később lakást is berelt a számára és szépen bebutoroztatta. A sikkasztásokat is nyilván azért követhette el, hogy a leánynak kényelmes és nyugodt életet biztosítson.

Két évig tartott a szerelmesek között a benső viszony s két gyermekük is született. Most hat hete neveztek ki Neumann albiróvá és egyidejűleg át is helyezték Nagy-Tapolcsányba. Ekkor meglepő dolog történt, amiről a szegedi társaskörökben sokat beszéltek. — Neumann Lajos nőül vette az egyszerű parasztleányt, akit rajongásig szeretett.

A fiatal háza-pár átköltözött Nagy-Tapolcsányba s ott érte Neumann a szegedi járásbírósg vezetőjének a sürgönye, melyben értesítette, hogy a sikkasztás kiderült és azonnal Szegedre citálta. Neumann vi-szasürgönyözött, hogy artatlan. Egyidejűleg azonban elszökött Nagy-Tapolcsányból és előbb Budapestre, innen Nyiregyházára utazott.

Itt követte el egy szállóban az elmúlt éjjel az öngyilkosságot. Akként tette ezt, hogy egy szőke nővel szorosán megkötötte a két lábát és a torkát. A lábait aztán hirtelen raotással méreven kifeszítette.

Az öngyilkosságról azonnal értesítették a nagy-tapolcsányi és a szegedi járásbírósgot. Mikor Neumann fiatal feleségével közölték férjének halálát, ajultan összeesett,

Szegeden általános részvételt keltett a szerencsétlen fiatal ember sorsa, aki pár száz forintért szép jövőjét áldozta fel.

IRODALOM.

A »Vasárnapi Újság« július 23-iki száma 25 keppel s a következő tartalommal jelent meg: »Konstantinápolyi emlékek« (képekkel) dr. Nyári Sandortól. — »Vasváry sirjánál« Költemény Versényi Györgytől. — Regénytár: »A mit nem lehet megvásárolni.« Regény. Irta Pelevoi N. P. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (Képekkel) — »Tonia.« Elbeszélés az olasz népeletről. Irta Oudia, fordította S. A. (képekkel). — »Az első orosz ágyulövésok Magyarországon.« — »A váci harcok 1849. július 15—17.« »Sevics Mitrofan, bácsi, görög-kele i szerb püspök« (arczkeppel). — »A családi ház.« S. A. Grünstrand után finnül fordította Ban Aladár. — »A Basille titkai.« — »Emlékünnepély Vasváry Pál sirjánál, halálának 50-ik évfordulóján« (Vasváry arczkeppel Barabás 1849-iki rajza után, és képpel a funtileni emlékünnep-ről). — »Petőfi ünnep.« — »Puszkay Károly« (arczkeppel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Keptalány. Egyeleg stb rendes heti rovaton. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 2 forint, a »Politikai Újdonságok«-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Népnap«, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 20 kr. félévre 1 frt 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

A párisi kiállítás. A párisi világiállítás magyar osztályának vezetősége most tette közzé azokat a szállító kedvezményeket, a melyekben a kiállítók részesülnek. Így a kiállítók, ha dolgaikat elküldik a kiállításra, vagy ha vissza hozzadják azokat a tárgyakat, melyeket sem el nem adtak, sem ki nem sorsoltak a magyar és osztrák vasutakon, valamint a boszniai és hercegovinai vasutakon is, az oda és visszaszállításnál egyaránt 50 % engedményben részesülnek. Szól ez a helyi dijszabások díjtételeire, valamint a vasutak egymás között való forgalmában fennálló kötelező áru díjszabások díjtételeire is, kivéven az élőállatok szállítása. A kedvezmény a visszaküldésre nézve a kiállítás bezártától 6 hónapig áll fenn. Magára a kedvezmény alkalmazásának módjára és a külföldi vasutak kedvezményeire vonatkozó feltételeket később fogják közzétenni. A kiállításra küldendő élőállatoknak Párisba küldésére s onnan való visszahozatására külön dijszabást fognak föl-állítani az említett vasutakon.

Az altöldi első gazdasági vasút. A ker. miniszter elrendelte az alföldi első gazdasági vasút kovács-háza-csabai vonalának műtanrendőri bejárását. A bejárás megtartásával, valamint az e részben szükséges további intézkedések megtételével a vasuti és hajózási főfelügyelőséget bízta meg a miniszter.

Állatforgalmi intézkedések. A cs. kir. alsó-ausztriai helytartóság hirdetménye szerint a Magyar- és Horvát-Szlavonországok lezárt területeiről származó élő sertések sulykra való tekintet nélkül, valamint a Magyar és Horvát-Szlavonországok járványmentes területeiről származó 120 kgron feletti élő sertések ez idő szerint a »Productivgesellschaft der Wiener Fleischselcher« című szövetséget és Zogler József és Karlik Alajos hentesek bécsi vágóhidjaira, továbbá Hóbing József, Hatzinger Engebert, Werbitzky József, Friedl Károly, Dittmayer Károly és Hatzinger Lipót hentesek számára a bécsvárosi XII. kerületi meidlingi városi vágóhidra, valamint a bécs újhelyi egészségügyi vágóhidra minden külön engedély nélkül bevihetők.

Gabona és őrlemények soronkivüli szállítása, az üzletszabályzat 55 §. 3. pontjának elebeléptetése. a dijszabásszerű rakodá-

si időnek 9 nappali órára való leszállítása. A magyar kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy a kereskedelemügyi miniszter engedélye alapján az üzletszabályzat 55. §-a 4. pontja alatti általános határozmányoktól eltérőleg a Fiuméba, valamint általában a várn külföldre rendelt gabonaszállítványokat és őrleményeket soronkivül és első sorban fogja továbbítani, míg a magyar bel- (Fiumét kivéve) és a magyar-osztrák forgalomban az azonnal el nem szállítható kocsiarakomanyu teherárakra nézve (elő állatok és romlandó arukat kivéve) a feltétel és szállítási határidő iránt az üzletszabályzat 55. §. 3. pontját fogja alkalmazni.

A magy. kir. állam vasutak igazgatósága közli továbbá, hogy ugyanezen miniszteri engedély alapján a dijszabásszerű rakodási határidőt mindazon árakra nézve, melyek a mindenkor érvényes dijszabási határozmányok szerint a felek által rakandó ki, vegy be. — 9 nappali órára szállította le.

Hogy a szállító közönség ezen intézkedések terhet lehető csekély mérvben érezze intézkedések történtek, hogy ott a hol a felek kívánják, a ki és berakas a fel költségére a vasut által foganatosítottassék. Ezen intézkedések f. evi július hó 25-én lépnek életbe és visszavonásig érv nyben maradnak.

Budapesti gabonátözsde.

Július 22.

készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B a r a	kilós	Ar 100 klg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtíg		frttól	frtíg
Bánsági	76	9.20	9.30	80	09.80	09.90
"	77	9.35	09.40	81	09.00	00.00
"	78	09.40	09.45	82	—	—
Tiszavidéki	79	09.45	09.55	—	09.80	09.85
"	76	9.20	9.30	80	—	0.00
"	77	9.35	9.50	81	00.00	00.00
Pestvidéki	78	09.45	90.70	82	09.85	09.75
"	79	09.60	90.80	—	—	0.30
"	79	9.75	9.75	80	—	—
Fehérmegyei	76	9.30	9.10	81	09.70	09.80
"	78	9.45	9.45	82	—	—
"	79	09.05	09.70	—	—	—
Bácskai	76	9.15	09.20	80	—	—
"	77	9.20	9.35	81	00.00	00.00
"	78	9.30	09.45	82	00.00	00.00
Északmag.	79	9.35	—	—	—	—
"	79	—	—	80	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	7.05 7.30
" másodrendű	—	6.90 7.10
Árpa takarmánynak	60—62	6.15 6.35
" égetni való	62—64	5.90 6.10
" serfőzdei	64—66	6.50 7.00
Zab	39—41	5.70 6.00
Tengeri bánsági	uj	4.50 4.60
" más nemű	—	5.00 5.25
Repce bánsági	—	4.15 4.45

Sertésvásár.

Kőbányai sertéspiacz. Július 22. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 40 kgr felüli 40—40 kr. Közép p. kint 3—4000 kg. sulyban 42 $\frac{1}{2}$ —4000 320 kilog sulyban Fialat közép (paronkint 250—250 kg. 44—45 kr. Fialat könnyű paronkint 250 kg. sulyban 44 krig. Szerbiai : Nehéz p. kint 260 kg. f. sulyban 44—45 krig.

Sertéslétszám: 1899. évi Július hó 20. napján volt készlet 42.188 darab, Jul. 21. felhajtott 226 drb, 1899 Jul. 21-én elszállított 460 db. 22-ére maradt 41644 db. A hizott sertésüzlet irányzata változatlan.

CSARNOK.

A szép időkből. *)

(Emlékezés Petőfőre.)

Ne hasonlítsátok össze az 1848 előtti időket a mai korral, mért akkor kegyelet, te-

*) E sorokat Hiador (Jambor Pál) írta volt, kit annak idején némely kritikus Petőfő fölé mert helyezni. Talán ez árított legjobbat a maga korában, különben érdemes poétának.

... meggyőződés, hit, egyszóval közszellem volt: míg ma csak uralkodó érzélem van: az ösztön és érdek.

Vajjon ki teremtette akkor a közszel emet? A rajtó, a nemzeti kör, színház, a me...

Ha a triumviratus: Vörösmarty, Bajza... Toldy megjelentek az akadémia pabolyában minden szem rajtok függött: ha a »Szózat« költője kilépett a házból, utczáról-utczára ki...

Az a költészet kora volt, ez a valóság. Vörösmarty Mihály uri-utczai lakása 1848... Tisztelői gyakran megfordultak nála és pedig sok tisztelője volt. Fogadó szobája, mely egy...

Egy délután X, Petőfi és én meglátogattuk őt. De elebb elmondom, hogy jöttünk össze harman, mert e visszaemlékezés bizony...

— Hová mentek? — Vörösmartyhoz, — feleltük. — Jó, — mond Petőfi, — én is elmegyek.

A mint néhány lépést megyünk, X. halk hangon sugja fülembe:

— Maradjunk el! — Mert?

Odahajolt egészen hozzám és megbotránkoztatott hangon sugta:

— Rongyos a eszímája. Ez időbe e ík Petőfinék a T á v o l b ó l című költemény:

»Ab, ha tudná, mily nyomorban élek, Megrepedne a szivé szegénynek!»

A sor rajtam volt megbotránkozni és ha élne X. ur, bizonyosan kiírnám nevét, de így — de mortuis nihil nisi bene.

Tekintetemből alkalmasint kolvasta, hogy én nem a tolettet kerese-m, hanem egyéb tulajdonait. A viag minden kincseért sem merem volna szememet a Petőfi eszímáira vetni, nehogy X. észrevételét elaruljam, vagy a költőt áratlanul érzékenyen megsértsem. A mint a Horvat-ház lepcsőin fölmentünk, akkor vettem észre, hogy a Petőfi eszímája tulajdonképen nem is rongyos, hanem csak kissé kifésített, a mi véletlenül a legnagyobb gavalléron is megtörténhetik. Midőn Vörösmartyhoz beléptünk, az öreg ur arca egészen kiderült és noha jobbát először X-nek nyujta, azután nagyon keveset foglalkozott vele, hanem gondjainak és szeretetének tárgya Petőfi volt.

Politika, irodalom, színház mind szóba jöttek, de ő minduntalan visszatért ama mindennapi kérdéshez: van-e Petőfinék elég jövődei mi forrása verseiből? Egész lenyén a kademi jóság ömlött el, szavaiban bensőség és szeretetében mélység volt.

Ekkor jelent meg tölem az »Örült tárczája« című költői beszély, mely tele volt méreggel és gyilokkal.

— Olvastam az »Örült tárczáját.« — monda a társalgás közt felém fordulva Vörösmarty: — nem ajánlom a sötét irányt, mert úgy is tele van a világ embergyűlölkkel és életuntakkal, nem kell azok számát szaporítani.

A jó tanácsot elfogadtam és nem irtam többé ez irányban. Valóban az ily sorok:

»Voltam én, mit kivágnak s érzi azt, Szív, mit repesztnek s nem repedhet el, Kő, melyet a mélységbe hajtának, Mely éres és hull pallos éle közt, Mindig esik és le nem ér soha —«

beteg szív szüleményei, melyeket csak szülőjük, a végtelen fájdalom magyaráz meg.

Körül-belől egy óráig időztünk Vörösmartynál, de oly hamar multak a perczek, hogy alig vettük észre a növekedő árnyékok. Bucsuzáskor kedélyesen kezét nyujtott mind egyiknek.

— Vajjon mit sugott neked X? — kérdezé tölem Petőfi, midőn Vörösmartytól lejöttünk.

Soha sem mondtam meg a költőnek a a kegyetlen megjegyzést, bár nagy kedvem lett volna rá, mert Petőfi nem volt az az ember, ki valamely sértést vagy eltűr vágy elfeled, vagy egykönnyen megbocsát.

Hogy mily önérzet lakott benne, eléggé tanusítja a »Tigris és Hyéna« története. — Darabját elfogadta a nemzeti színház dráma-bíráló bizottsága, de mivel nem bérszűnetben akarták adni, mint az új eredeti darabokat, visszavette. Pedig nagy szüksége lett volna a szerzői díjra. Átalan Petőfi nem alkudott soha a körülményekkel. Törni, de nem hajolni, volt a jelszava.

— Hogyan szoktad olvasni a verseket? — kérde tölem egy nap.

— Egy lélekzet alatt. Rosz szokás.

A versolvasásra nevezte azt a tanácsot adta, hogy jó ver-ekből egy nap elég olvasni egy darabot, hogy az ember annak szépségeit fokéletesen élvezhesse; miből logikailag az következik, hogy a rosszakat egyszerre kell miad átolvasni, hogy többé ily élvezetben ne reszesüljünk.

Heine mindig a zsebében volt. Midőn egy alkalommal gőzhajon együtt utaztunk Laozházig, három könyvet láttam nála: Dumast, Hugo Viktort és Heinét.

Még egy nyolczadretű kötet volt kezében: saját költeményeinek kézírata. Midőn bepillanték, csodálkozással vettem észre, hogy alig volt egy-egy javítás költeményeiben. S jő ala dolgozott. Addig le nem írta gondolatait, míg művészi formát nem nyertek.

Soha sem hittem, hogy Petőfi valaha megváltozék.

A vidám szilaj, jókedvű, leplezetlen ifju hazassága után zárt keblű, halgatag, komoly férj lett. Mi szülte e változást? A boldogság.

Két fekete szem uralkodott rajta; de minő szemek. Oyanok, a melyek nemcsak lelkesíteni, de parancsolni is tudnak.

Szendrei Juliában volt valami férfias, a mi az embert nem érzélemre, hanem eszmékre ébreszté. Ra nem lehet alkalmazni a francia causeur szót, ő nem csevegeti, hanem értekezett; tudós tudósal, ellen ellenfelel. Alig volt tárgy, miben otthon nem volt. Férje tisztelettel hallgatta őt mindig és csak néha szólt bele é vitába, de korántsem, hogy ellenmondjon, hanem, hogy neje állításait megerősítse. Va ahányszor e nőt meglátogattam, mindig olvasva találtam őket.

Petőfiné érdekes alak, levágott hajjal, gömbölyű arczozat és teljesen kifejlett idomokkal. Első tekintetre feltűnt rajta a nyílt homlok, a sötét szem, az értelmes tekintet. Szellem ült homlokán. Ha valaki egymás mellett látta őket, fogadott volna, hogy a rendkívüli jelenség kettőjük közt a nő.

Mind a kettő az volt.

Petőfi csak akkor árulta el rendkívüli szellemét, ha szavalt, vagy írt; ekkor mindaz, a mi benne réjtezett, halgatott, a lavakban forrongott: kitért s az emberi szív és lélek vegyes tulajdonai teljes erejökben mutatkoztak. Nem volt benne semmi keresett vagy mesterséges. Öszinteség s nyíltság volt szavában, vonásain; kevés szóval sokat mondott. Nala az állítmány nem utolsó, hanem első helyen jött.

Oh, ha a sors nem tépte volna el őket. De a végzet nem akarta így!

Nem óra Petőfi boldog apa lett s ekkor gyermek és férfi volt egy személyben. Minduntalan kis fiáról beszélt. Az oroszlán így szeretheti szülőjét. És mégis volt valami, a mit jobban szeretett fiával és nejevel, mert mind a kettőt ott hagyta és ment szóltanul, — határozottan, Bemhez.

Mily boldog volt, ha Bem néha beküldte őt egy-egy sürgönyvel Debreczenbe! Ekkor

meglátta fiát, nejét, e két kedves lényt, kikben földi boldog-ága összpontosult.

Ily alkalommal találkoztam vele egy nap Debreczenben! Mintha előre érezte volna baljóslatu végzetét: aggodalom ül arczán.

O quantum mutatus ab illo!... Nec vates Helenus hos mihi praedixit luctus.

Mintha maga írta volna meg a saját sirversét a »Jöveendőlé« című költeményében:

»Halál ne vidd el őt karomból, Ne vidd korán el a fiut: Soká ígerte őt életni Az ég... vagy almunk is hazud?»

»Anyám, az álmok nem hazudnak: Takarjon bár a szemfödél: Dicső neve költő fiadnak, Anyám, soká örökön el.»

Szerkesztői üzenetek.

F. R. A kritikát tulságosan szigorunak véljük. Különbem nem csodálkounk. A kis kité tendenciáját mások is fére értették. A levelért büntetéspénzt fizettünk.

S. B. Szerdára varunk. Jgy okvetlenül! A te leveleden is keves bélyeg volt. A mielőbbi vizionlatas a!

Hírlapiró. Köszönjük, kö legiális üdvözet.

K. Ferencz. (Helyben.) Mint 15-ki lapunkból ertesülhetett; felelős szerkesztőnk szabadságon van. A beküldött vers hangnlatos dolog, de a mi mértékünk nem üti meg.

Piacz-utca 7. sz. a.

(Vecsey Zoltán ház)

egy nagyobb bolt, pincze és raktár olcsón,

azonnal kiadó.

Ugyanott bolti berendezés eladó.

Dr. VARGA LAJOS

ügyvéd Piacz-utca 44.

241. v. k. szám.

1899.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbiróságnak V. 199/7. 1898. számú végzése folytán köz-

lirré tételik, miszerint Feldmann és Grósz debreczeni ker. czég részére Krausz Herman h.-pályi lakostól 397 frt 33 kr.

tőke és ennek 1898. évi Márczius hó 16-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 90 frt 71 kr. perköltség erejéig 1899 evi június hó 14-én bíróság felü foglalt és 1361 frtra becsült szobabutorok, bolti áruk s más egyéb ingóságok 1899 július hó 31-én d. u. 3 órakor kezdetét veendő és H.-Pályában alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetéu becsáron alól is el fognak adadni.

Derecskén, 1899 évi július hó 4-én.

Oláh Góna,

bírói kiküldött.

24. ... zálitása. A ... kőzi, ... engedélye ... 4. pontja ... eitérőleg a ... külföldre ... eményeket ... ovábbítani, ... es a ma ... el nem ... ukra nézve ... kivéve) a ... üzletsza ... mznai. ... zsgatásaga ... niszteri en ... akodási ha ... melyek a ... rozmányok ... egy be. — ... intézkedé ... en éreze ... hol a felek ... öltésére a ... intézkedé ... életbe és ... sde. ... ulius 22. ... övetkezők ... 100 kilogramm ... ára ... frttól frtíg ... 09 80 — 09 90 ... 09 00 — 00 00 ... 09 80 — 09 85 ... — 0,00 ... 0000 — — 00 ... 0965 — 09 75. ... — 00 ... 09 70 — 0980 ... 22. Ma ... okint 40 ... 3—4000 ... g sulyban ... g. 44—45 ... g. sulyban ... 60 kg. f. ... ius hó 20. ... Jul. 21. ... én elszá ... 644 db. A ... ozatlan. ... 348 előtti ... gyelet, te ... rta volt, kit ... é mert he ... ga korábak,

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb, 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

 reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iverk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.